

Systemy dla sygnalistów

Do 17 grudnia 2021 r. wszystkie kraje członkowskie Unii Europejskiej, w tym Polska zobowiązane są do implementacji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 roku w sprawie ochrony osób zgłaszających przypadki naruszenia prawa Unii (tzw. dyrektywa o ochronie sygnalistów). Niniejszy unijny przepis wymaga od państw EU wdrożenia systemowej ochrony sygnalistów, czyli osób informujących o nadużyciach. Do 17 grudnia 2021 r. unijne prawo obejmuje wszystkie podmioty prawne w sektorze publicznym, chyba że dany kraj członkowski UE zwolni z tego obowiązku gminy liczące mniej niż 10 000 mieszkańców lub zatrudniające mniej niż 50 pracowników.

Użyte w niniejszej ankiecie terminy oznaczają:

- 1) dyrektywa o sygnalistach - Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii (wybrane wymogi przesłane w załączeniu)
- 2) nieprawidłowość - przestępstwo, wykroczenie lub istotne naruszenie wewnętrznych procedur urzędu (np. konflikt interesów)
- 3) sygnalista - osoba zgłaszająca w sposób oficjalny lub anonimowy nieprawidłowości w organizacji
- 4) system dla sygnalistów - ogół działań organizacji, w tym w szczególności organizacyjnych, technicznych, prawnych i kadrowych umożliwiających bezpieczne zgłaszanie nieprawidłowości przez pracowników i zapewniających im skuteczną ochronę przed odwetem w związku z dokonanymi zgłoszeniami.

Proszę o uwzględnienie stanu na dzień 31 lipca 2020 roku.

*Wymagane

Województwo *

- ☐ dolnośląskie
- ☐ kujawsko-pomorskie
- ☐ lubelskie
- ☐ lubuskie
- ☐ łódzkie
- ☐ małopolskie
- ☒ mazowieckie
- ☐ opolskie
- ☐ podkarpackie
- ☐ podlaskie
- ☐ pomorskie
- ☐ śląskie
- ☐ świętokrzyskie
- ☐ warmińsko-mazurskie
- ☐ wielkopolskie
- ☐ zachodniopomorskie

Typ gminy *

- ☐ gmina miejska
 - ☒ gmina wiejska
 - ☐ gmina miejsko-wiejska
 - ☐ miasto na prawach powiatu
-

Liczba mieszkańców (2019) *

- ☐ do 10 000
 - ☒ 10 000 - 20 000
 - ☐ 20 000 - 30 000
 - ☐ 30 000 - 40 000
 - ☐ 40-000-50 000
 - ☐ 50 000- 100 000
 - ☐ powyżej 100 000
-

Wielkość bieżących dochodów budżetowych na mieszkańca (2019) *

- ☐ poniżej 3 000
- ☐ 3 000- 3 500
- ☐ 3 500 - 4 000
- ☒ 4 000-4 500
- ☐ 4 500- 5 000
- ☐ powyżej 5 000

Liczba pracowników urzędu

- ☐ do 50
- ☐ 50-100
- ☒ 100-150
- ☐ 150-200
- ☐ 200-250
- ☐ powyżej 250

W jaki sposób urząd dowiedział się o wymogach dyrektywy o sygnalistach?
(możliwość zaznaczenia kilku odpowiedzi) *

- ☐ z niniejszej ankiety
- ☐ od innego urzędu
- ☐ od zewnętrznego podmiotu prywatnego (np. firma doradcza, kancelaria prawna) obsługującego urząd
- ☐ od zewnętrznego podmiotu prywatnego (np. firma doradcza, kancelaria prawna), który nie obsługuje urzędu
- ☒ z mediów (telewizja, Internet, prasa)
- ☐ w trakcie konferencji
- ☒ na podstawie własnych działań (np. informacja od własnej komórki prawnej)
- ☐ Inne: _____

Czy urząd zostanie objęty wymogami dyrektywy o sygnalistach? *

- ☒ tak
- ☐ nie
- ☐ nie wiem

Które elementy systemu dla sygnalistów, spełniające wymogi dyrektywy o sygnalistach wdrożono dotychczas w urzędzie? (możliwość zaznaczenia kilku odpowiedzi) *

- ☒ nie wdrożono żadnego elementu
- ☐ umożliwienie dokonywania zgłoszeń na piśmie lub ustnie (zapewnienie protokołowania ustnego zgłoszenia)
- ☐ bezpieczne kanały przyjmowania zgłoszeń zapewniające ochronę poufności tożsamości osoby dokonującej zgłoszenia i osoby trzeciej wymienionej w zgłoszeniu oraz uniemożliwiający uzyskanie do nich dostępu nieupoważnionym członkom personelu
- ☐ przekazywanie zgłaszającemu w terminie siedmiu dni od otrzymania zgłoszenia, informacji zwrotnej potwierdzającej przyjęcie zgłoszenia
- ☐ wyznaczenie bezstronnej osoby lub komórki organizacyjnej do rozpatrywania z należytą starannością zgłoszeń
- ☐ przekazanie informacji zwrotnych zgłaszającemu w terminie nieprzekraczającym trzech miesięcy od potwierdzenia otrzymania zgłoszenia
- ☐ ustanowienie wewnętrznych procedur przyjmowania zgłoszeń i podejmowania działań następczych w związku z nimi oraz zapewnienie informacji na temat tych procedur
- ☐ zapewnienie zrozumiałych i łatwo dostępnych informacji dotyczących zasad dokonywania zgłoszeń zewnątrznych do właściwych organów
- ☐ prowadzenie rejestru wszystkich przyjętych zgłoszeń, zgodnie z wymogami w zakresie poufności i zapewnienie retencji tych danych
- ☐ zapewnienie przetwarzania danych osobowych zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/679 (RODO)

Jeśli na poprzednie pytanie udzielono odpowiedzi "nie wdrożono żadnego elementu", w jakim czasie urząd zamierza wdrożyć system dla sygnalistów zgodny z wymogami dyrektywy o sygnalistach? *

- ☐ do końca 2020 roku
- ☒ do 17 grudnia 2021 roku
- ☐ po wejściu w życie polskich przepisów prawnych implementujących wymogi dyrektywy o sygnalistach
- ☐ nie wiem
- ☐ nie zamierza wdrożyć, bo nie ma / nie będzie miał takiego obowiązku
- ☐ nie dotyczy

Czy urząd rozważa wdrożenie wewnętrznych kanałów zgłoszeniowych wspólnych dla kilku gmin? *

- ☐ tak
- ☐ nie
- ☒ nie wiem

Jeśli w urzędzie nie wdrożono systemu dla sygnalistów wskaż co było tego przyczyną (możliwość zaznaczenia kilku odpowiedzi): *

- ☒ nie było takiego obowiązku
- ☒ nie było takiej potrzeby
- ☐ brak środków finansowych
- ☐ brak osób z odpowiednimi kompetencjami
- ☐ nie dotyczy (system wdrożono lub jest w trakcie wdrażania)
- ☐ Inne: _____

Dlaczego w urzędzie wdrożono system dla sygnalistów lub jego elementy? *

- ☐ w związku z przepisami dyrektywy o sygnalistach
- ☐ w związku z zaleceniami instytucji publicznej
- ☐ ponieważ jest to najskuteczniejszy system zgłaszania nieprawidłowości
- ☒ nie dotyczy
- ☐ Inne: _____

Kto w urzędzie odpowiada za skuteczność systemu zgłaszania nieprawidłowości i ochrony sygnalistów? *

- ☒ nie dotyczy
- ☐ kierownik jednostki
- ☐ zastępca kierownika jednostki
- ☐ sekretarz
- ☐ osoba z zewnątrz
- ☐ Inne:

Czy wdrożony w urzędzie system zgłaszania nieprawidłowości i ochrony sygnalistów przechodzi okresową ocenę skuteczności? *

- ☒ nie dotyczy
- ☐ tak
- ☐ nie
- ☐ nie wiem

W przypadku pozytywnej odpowiedzi na poprzednie pytanie, proszę wskazać kto przeprowadza okresową ocenę skuteczności systemu dla sygnalistów? *

Tvoja odpowiedź

Proszę o udzielenie odpowiedzi na kolejne pytania bez względu na stan wdrożenia zapisów dyrektywy o sygnalistach.

Komu pracownicy urzędu mogą zgłaszać nieprawidłowości? (możliwość zaznaczenia kilku odpowiedzi) *

- ☒ kierownikowi jednostki
- ☒ bezpośredniemu przełożonemu
- ☐ audytorowi wewnętrznemu
- ☐ wyznaczonej w urzędzie osobie/komórcie organizacyjnej
- ☐ podmiotowi zewnętrznemu, z którym jednostka podpisała stosowną umowę na obsługę zgłoszeń o nieprawidłowościach (np. kancelaria prawna, podmiot doradczy)
- ☐ bezpośrednio organom ścigania/służbom specjalnym
- ☐ Inne: _____

Komu pracownicy urzędu najczęściej zgłaszają nieprawidłowości? (możliwość zaznaczenia kilku odpowiedzi) *

- ☒ kierownikowi jednostki
- ☒ bezpośredniemu przełożonemu
- ☐ audytorowi wewnętrznemu
- ☐ wyznaczonej w urzędzie osobie/komórcie organizacyjnej
- ☐ podmiotowi zewnętrznemu, z którym jednostka podpisała stosowną umowę na obsługę zgłoszeń o nieprawidłowościach (np. kancelaria prawna, podmiot doradczy)
- ☐ bezpośrednio organom ścigania/służbom specjalnym
- ☐ Inne: _____

Jakie nieprawidłowości zgłaszali pracownicy w okresie 2018-2020? (możliwość zaznaczenia kilku odpowiedzi) *

- ☐ nie zgłoszono nieprawidłowości
- ☐ korupcja
- ☒ mobbing
- ☐ molestowanie seksualne
- ☐ oszustwo
- ☐ przywłaszczenie powierzonych pieniędzy lub innych składników majątku
- ☐ fałszowanie dokumentów
- ☐ ustawienie przetargu
- ☐ konflikt interesów
- ☐ niedopełnienie obowiązków
- ☐ bezprawne ujawnienie informacji prawnie chronionych
- ☐ inne: _____

Jakimi kanałami pracownicy urzędu mogą zgłaszać nieprawidłowości? (możliwość zaznaczenia kilku odpowiedzi) *

- ☒ bezpośrednio
- ☒ korespondencyjnie
- ☒ telefonicznie
- ☒ pocztą elektroniczną
- ☒ systemem informatycznym
- ☐ poprzez skrzynkę wrzutową
- ☐ inne: _____

Jakimi kanałami pracownicy urzędu zgłaszali nieprawidłowości w okresie 2018-2020? (możliwość zaznaczenia kilku odpowiedzi) *

- ☐ nie zgłaszali
- ☒ bezpośrednio
- ☐ korespondencyjnie
- ☐ telefonicznie
- ☐ pocztą elektroniczną
- ☐ systemem informatycznym
- ☐ poprzez skrzynkę wrzutową
- ☐ Inne: _____

Czy istnieje możliwość zgłoszenia nieprawidłowości w sposób anonimowy (brak możliwości ustalenia tożsamości osoby zgłaszającej)? *

- ☒ tak
- ☐ nie
- ☐ nie wiem

W jaki sposób osoby, które zgłosiły nieprawidłowości w urzędzie są chronione przed ewentualnymi represjami/odwetem? *

Twoja odpowiedź _____

Kto obsługuje informacje o nieprawidłowościach w urzędzie? (możliwość zaznaczenia kilku odpowiedzi) *

- ☒ kierownictwo urzędu
- ☐ audytor wewnętrzny
- ☐ kontroler wewnętrzny
- ☐ inspektor ochrony danych (IOD)
- ☐ pracownik urzędu wskazany doraźnie przez jej kierownika
- ☐ podmiot zewnętrzny
- ☐ Inne: _____

Jeśli w poprzednim pytaniu zaznaczono opcję "podmiot zewnętrzny" proszę określić typ/rodzaj tego podmiotu (np. kancelaria prawna, firma doradcza, etc.)

Twoja odpowiedź

Jakie są najskuteczniejsze metody wykrywania nieprawidłowości w urzędzie?
(możliwość zaznaczenia kilku odpowiedzi) *

- ☒ audyt wewnętrzny
- ☒ kontrola wewnętrzna
- ☐ audyt zewnętrzny
- ☒ kontrola instytucji kontroli państwowej (np. NIK, UODO, inne)
- ☒ nadzór przełożonego
- ☐ oprogramowanie IT (np. systemy monitorujące bezpieczeństwo informacji)
- ☐ zgłoszenie wewnętrzne (zgłoszenie pracownika)
- ☐ zgłoszenie zewnętrzne (np. petent, dostawca)
- ☐ organy ścigania, służby specjalne
- ☐ media
- ☐ Inne: _____

Ile zgłoszeń o nieprawidłowościach urząd otrzymał w 2019 roku? *

- ☒ nie było takich zgłoszeń
- ☐ 1-5
- ☐ 6-10
- ☐ 11-15
- ☐ 16-20
- ☐ 21-25
- ☐ powyżej 25

Ile potwierdzono (zweryfikowano pozytywnie) zgłoszeń o nieprawidłowościach dokonanych w ciągu 2019 roku? *

☒ nie było takich zgłoszeń

☐ żadnego

☐ 1-10%

☐ 11-20%

☐ 21-30%

☐ 31-40%

☐ 41-50%

☐ 51-60%

☐ 61-70%

☐ 71-80%

☐ 81-90%

☐ powyżej 90%

W jaki sposób postępowano w sprawach zgłoszeń nieprawidłowości zweryfikowanych pozytywnie? (możliwość zaznaczenia kilku odpowiedzi) *

☐ zgłaszano sprawę organom ścigania (Policja, prokuratura, inne instytucje)

☐ wyciągnięto konsekwencje dyscyplinarne

☐ potwierdzono winę, ale odstąpiono od ukarania

☐ zgłaszano do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych

☒ nie dotyczy (nie było zgłoszeń lub zgłoszenia nie zostały potwierdzone)

☐ Inne: _____

Jakie mechanizmy przeciwdziałania nieprawidłowościom wdrożono w urzędzie?
(możliwość zaznaczenia kilku odpowiedzi) *

- ☒ audyt wewnętrzny
- ☒ kontrola wewnętrzna
- ☒ kodeks etyki
- ☐ procedury antykorupcyjne
- ☒ bieżący nadzór przełożonych
- ☐ systemy informatyczne (m.in. DLP)
- ☐ procedury przeciwdziałania konfliktowi interesów
- ☐ bezpieczne kanały zgłaszania nieprawidłowości
- ☐ Inne: _____

Czy w okresie 2018-2020 zorganizowano dla pracowników urzędu szkolenie z zakresu zasad reagowania na nieprawidłowości w urzędzie, w tym z zakresu sposobów zgłaszania takich zdarzeń? *

- ☒ nie
- ☐ tak, dla kadry kierowniczej
- ☐ tak, dla części pracowników
- ☐ tak, dla wszystkich pracowników